

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

§ 25, 1006/20

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

Reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Handling

2020 nr 174.

Protokollsutdrag skickas till

Göteborgs Stadshus AB
Göteborgs Stadsteater AB
Styrande dokument

Dag för justering

2020-09-24

Vid protokollet

Sekreterare

Christina Hofmann

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

Handling 2020 nr 174

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 11 juni 2020 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Göteborg den 19 augusti 2020
Göteborgs kommunstyrelse

Axel Josefson

Mathias Sköld

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-06-11

Diarienummer 1006/20

Handläggare

Lars Ekberg

Telefon: 031-368 05 30

E-post: lars.ekberg@stadshuset.goteborg.se

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB, i enlighet med bilagan till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, fastställs.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 gett Göteborgs Stadshus AB två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva ekonomiska resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Utöver detta har kommunfullmäktige beslutat 2019-09-12 § 41 att ge Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) i uppdrag att revidera bolagens ägardirektiv enligt mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv. Enligt staden riktlinjer för ägarstyrning är det moderbolagens ansvar att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen.

Stadshus ska i rollen som koncernmoderbolag yttra sig över förslaget. Stadshus och Göteborg & Co AB uppfattar att fullmäktiges revideringsuppdrag inte innebär att bolagens ägardirektiv i övrigt väsentligen ska förändras.

Göteborg & Co AB har tagit fram förslag till ägardirektiv för dotterbolaget Göteborgs Stadsteater AB (Stadsteatern) i nära samverkan med bolaget och Stadshus.

Stadsledningskontoret har hållits informerad under arbetets gång. Stadshus bedömer att Göteborg & Co AB har omhändertagit uppdragen från fullmäktige som rör revidering av ägardirektivet för Stadsteatern.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborg & Co AB respektive Stadshus har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Stadsledningskontoret har inte gjort någon annan bedömning.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Göteborg & Co AB respektive Stadshus har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån dessa dimensioner.

Bilaga

Göteborgs Stadshus AB:s handlingar 2020-06-09 § 82

Ärendet

I september 2019 fick Göteborgs Stadshus AB i uppdrag av kommunfullmäktige att anpassa ägardirektiv till den nya strukturen (KF 2019-09-12 § 41).

I kommunfullmäktiges Budget 2020 fick Göteborgs Stadshus AB i uppdrag att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen. Enligt stadens riktlinjer för ägarstyrning är det moderbolagets ansvar att ta fram förslag till ägardirektiv för sina dotterbolag. Stadshuset ska i rollen som koncernmoderbolag yttra sig över förslaget.

Föreliggande ärende avser förslag till reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB.

Beskrivning av ärendet

Förslaget är framtaget i nära samarbete mellan Göteborg & Co AB, Stadsteatern och Stadshuset. Stadsledningskontoret har hållits informerad under arbetets gång.

Underlaget från Stadshuset består av tre delar; beslutsunderlag, förslag till ägardirektiv samt nuvarande ägardirektiv.

Med bakgrund i att stadsledningskontoret och Stadshuset gjort en gemensam beredning av ärendet så utgör underlaget från Göteborg & Co AB respektive Stadshuset beslutsunderlag även för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Stadsledningskontorets bedömning

Kommunfullmäktige har gett Stadshuset i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument ersätts med en generell skrivning i enlighet med fullmäktiges budget samt att ägardirektiven ska revideras i enlighet med mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv.

I rollen som moderbolag åligger att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen.

Stadsledningskontoret bedömer att Göteborg & Co AB och Stadshuset har omhändertagit uppdraget från fullmäktige som rör revidering av ägardirektivet för Stadsteatern och att ägardirektivet kan fastställas.

Magnús Sigfússon

Direktör Stadsutveckling

Eva Hessman

Stadsdirektör

Yttrande över förslag till reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

§ 82, dnr 0060/20

Beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborg & Co AB:s förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB tillstyrks.
2. Ärendet översänds till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare hantering.

Handling

Beslutsunderlag D, dnr 0060/20

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen
Göteborg & Co AB
Göteborgs Stadsteater AB

Dag för justering

2020-06-17

Vid protokollet

Johan Hörnberg

Sekreterare

Axel Josefson

Karin Pleijel

Ordförande

Justerande

Beslutsunderlag D

Styrelsen 2020-06-09

Diarienummer 0060/20

Handläggare: Peter Berggren, bolagsansvarig

Telefon: 031-368 54 56

E-post: peter.berggren@gshab.goteborg.se

Yttrande över förslag till reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

Förslag till beslut

I styrelsen för Göteborgs Stadshus AB:

1. Göteborg & Co AB:s förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB tillstyrks.
2. Ärendet översänds kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare hantering.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 gett Göteborgs Stadshus AB (Stadshus) två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva ekonomiska resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Utöver detta beslutade kommunfullmäktige 2019-09-12 § 41 att ge Stadshus i uppdrag att revidera bolagens ägardirektiv enligt mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv. Enligt stadens riktlinjer för ägarstyrning är det moderbolagets ansvar att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen.

Stadshus ska i rollen som koncernmoderbolag yttra sig över förslaget. Stadshus och Göteborg & Co AB (Göteborg Co) uppfattar att fullmäktiges revideringsuppdrag inte innebär att bolagens ägardirektiv i övrigt väsentligen ska förändras.

Göteborg Co har tagit fram förslag till ägardirektiv för dotterbolaget Göteborgs Stadsteater AB (Stadsteatern) i nära samverkan med bolaget och Stadshus.

Stadsledningskontoret har hållits informerad under arbetets gång. Stadshus bedömer att Göteborg Co har omhändertagit uppdragen från fullmäktige som rör revidering av ägardirektivet för Stadsteatern.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Göteborg Co har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Stadshus har inte gjort någon annan bedömning.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborg Co har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Stadshus har inte gjort någon annan bedömning.

Bedömning ur social dimension

Göteborg Co har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Stadshus har inte gjort någon annan bedömning.

Bilaga

1. Protokollsutdrag med bilagor, Göteborg & Co AB styrelsemöte 14 maj 2020

Ärendet

I september 2019 fick Stadshus i uppdrag av kommunfullmäktige att anpassa ägardirektiv till den nya strukturen (KF 2019-09-12 § 41). I kommunfullmäktiges Budget 2020 fick Stadshus i uppdrag att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen.

Enligt stadens riktlinjer för ägarstyrning är det moderbolagets ansvar att ta fram förslag till ägardirektiv för sina dotterbolag. Stadshus ska i rollen som koncernmoderbolag yttra sig över förslaget.

Föreliggande ärende avser yttrande över Göteborg & Co AB:s förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB.

Beskrivning av ärendet

Förslaget är framtaget i nära samarbete mellan Göteborg Co, Stadsteatern och Stadshus. Stadsledningskontoret har hållits informerad under arbetets gång.

Underlaget från Göteborg Co består av tre delar; beslutsunderlag, förslag till ägardirektiv samt nuvarande ägardirektiv.

Med bakgrund i att Stadshus har gjort en gemensam beredning av ärendet, med Göteborg Co och Stadsteatern, utgör underlaget från Göteborg Co beslutsunderlag även för Stadshus.

Sammanfattande bedömning

Kommunfullmäktige har gett Stadshus i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument ersätts med en generell skrivning i enlighet med fullmäktiges budget samt att ägardirektiven ska revideras i enlighet med mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv.

I rollen som moderbolag åligger att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen.

Stadshus bedömer att Göteborg Co har omhändertagit uppdragen från fullmäktige som rör revidering av ägardirektivet för Stadsteatern och att förslaget således ska tillstyrkas av styrelsen samt överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare hantering.

Eva Hessman

Vd, Göteborgs Stadshus AB

§ 78

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB (bilaga 9-11)

Kommunfullmäktige har uppdragit åt Stadshus AB att revidera stadens bolags ägardirektiv utifrån ny struktur och ägardirektiv till koncernmoderbolaget. Utifrån detta har Göteborg & Co att ta fram förslag till ägardirektiv för sina dotterbolag. Förelåg förslag till ägardirektiv och beslut enligt bilaga till kallelsen.

Beslut

1. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB tillstyrks.
2. Ärendet överlämnas till Göteborgs Stadshus AB för vidare beredning.

Sekreterare

Jan Persson

Ordförande

Jonas Ransgård

Justerare

Eva Flyborg

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2020-05-07

Diarienummer 0248/20

Handläggare

Louise Lindblad

Telefon: 070 – 372 30 63

E-post: louise.lindblad@goteborg.com

Revidering av ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

Förslag till beslut

Styrelsen föreslås besluta;

1. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB godkänns.
2. Ärendet överlämnas till Göteborgs Stadshus AB för vidare beredning.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 givit Göteborgs Stadshus AB (Stadshus AB) två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Vidare beslutade kommunfullmäktige, vid sammanträde 2019-09-12 § 32, om dels ny struktur för ägardirektiv för stadens bolag, dels nytt ägardirektiv för stadens moderbolag Stadshus AB. Samtidigt beslutade kommunfullmäktige om uppdrag åt Stadshus AB att revidera övriga bolags ägardirektiv i enlighet med mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv i staden. I förlängningen av uppdraget till Stadshus AB åligger det moderbolagen att ta fram förslag till ägardirektiv för sina dotterbolag i enlighet med den nya beslutade strukturen.

I ett angränsande ärende fastställde kommunfullmäktige vid samma tillfälle, 2019-09-12, § 31, Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, som ersätter det tidigare dokumentet Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag.

Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB (Göteborgs Stadsteater) har anpassats till kommunfullmäktiges beslut om gemensam mall för ägardirektiv med två gemensamma och likalydande kapitel för stadens bolag (kap 1 och 3) samt ett bolagsspecifikt kapitel (kap 2).

I förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater har inga revideringar föreslagits rörande det kommunala ändamålet. Bolagets specifika uppdrag är till sitt innehåll oförändrat, men uppdaterat och kompletterat i enlighet med krav på effektivisering och tydligare målbild.

Göteborg & Co AB (Göteborg & Co) bedömer att förslaget till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater har utvecklats i enlighet med ovan nämnda uppdrag från kommunfullmäktige.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater har inte justerats med avseende på kommunalt ändamål eller uppdrag. Avsnittet gällande ekonomi och effektivitet motsvarar det övergripande arbetssätt som redan i dag är långsiktigt vägledande för bolaget.

Mot denna bakgrund har Göteborg & Co inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Göteborg & Co har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Se ovan angående bedömning utifrån ekonomisk dimension.

Bedömning ur social dimension

Göteborg & Co har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension. Se ovan angående bedömning utifrån ekonomisk dimension.

Samverkan

Ärendet har inte varit föremål för facklig samverkan.

Bilagor

1. Nuvarande ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB.
2. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB.

Ärendet

Kommunfullmäktige gav 2019-09-12, § 32, Stadshus AB i uppdrag att revidera övriga bolags ägardirektiv enligt mallen för gemensamma och likalydande ägardirektiv. I kommunfullmäktiges Budget 2020 fick Stadshus AB i uppdrag att ta fram förslag till ägardirektiv för dotterbolagen. Enligt Göteborgs Stads Riktlinje för ägarstyrning, beslut i kommunfullmäktige 2019-09-12 § 31, åligger det moderbolagen, i förlängningen av uppdragen till Stadshus AB, att ta fram förslag till ägardirektiv i enlighet med den nya strukturen för helägda dotterbolag. Föreliggande ärende avser förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB.

Förslag till ägardirektiv har tagits fram i samverkan mellan Göteborg & Co, Stadshus AB och Göteborgs Stadsteater.

Beskrivning av ärendet

Uppdrag i Budget 2020

Kommunfullmäktige har genom Budget 2020 gett Stadshus AB två generella uppdrag som rör ägardirektiven för bolagen inom koncernen:

- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument i stället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.
- Göteborgs Stadshus AB får i uppdrag att revidera samtliga ägardirektiv, med prioritering på de bolag som i nuläget har positiva ekonomiska resultat, med avkastningskrav som minst motsvarar branschnivå.

Kommunfullmäktiges revideringsuppdrag i budget 2020 uppfattas inte innebära att bolagens ägardirektiv i övrigt väsentligen ska förändras.

Stadens struktur för ägardirektiv

Kommunfullmäktige har beslutat om en gemensam och likalydande mall för ägardirektiv. De nya ägardirektiven har gemensamma inledande bestämmelser i kap. 1 och gemensamma generella bestämmelser i kap. 3. Dessa gemensamma bestämmelser får inte ändras utan fullmäktiges godkännande. I kap. 2 anges bolagsspecifika krav och direktiv.

Uppdraget till Stadshus AB utgår från att samtliga bolags ägardirektiv följer den nya gemensamma strukturen och mallen.

Generella utgångspunkter i arbetet

Arbetet med revidering av ägardirektiven har utgått från några generella utgångspunkter:

Riktlinje för ägarstyrning

Kommunfullmäktige fastställde 2019-09-12 ”Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning”. Av riktlinjen framgår hur ägaren utövar sin styrning av stadens bolag, såväl mellan Stadshus AB och moderbolag som mellan moderbolag och dotterbolag. Riktlinjen anger vidare roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i stadens bolagsstruktur.

De verksamhetsdrivande bolagen har ett bolagsspecifikt ägardirektiv som är beslutat av kommunfullmäktige och som definierar ägarens krav och förväntningar på bolaget.

Enligt riktlinjen utarbetar moderbolagen förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag. Ägardirektiven ska utarbetas i samråd med både Stadshus AB och berört bolag samt fastställas av kommunfullmäktige.

Avkastningskrav

I kommunfullmäktiges budget för 2020 anges att ”Samtliga ägardirektiv ska ha tydligt fastställda avkastningskrav på minst samma nivå som genomsnittlig branschnorm”.

Göteborgs Stad äger ett antal bolag där avkastningskrav är relevant som en av flera styrkomponenter.

Avkastningsmått syftar till att synliggöra de olika verksamheter som bygger upp respektive kluster/koncern och ge möjlighet till styrning och till utvärdering av hur olika verksamheter utvecklas och bedrivs i jämförelse med konkurrenter eller konkurrerande alternativ. Avkastningskraven ska också, där inte speciallagstiftning eller andra omständigheter begränsar, tillförsäkra ägaren förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till finansiell ställning i bolaget, kluster/koncern, Stadshuskoncernen och Kommunkoncernen.

Klustrens/koncernernas affärslogik och organisation behöver vara vägledande för vilken organisatorisk nivå och på vilket sätt avkastningskrav definieras. För kluster/koncerner och enskilda verksamheter fastställs avkastningskrav med utgångspunkt i de mått som respektive bransch etablerat beroende på verksamhetens karaktär och som fokuserar verksamhetens räntabilitet på investerat kapital, rörelsemarginal eller annat avkastningsmått som bedöms lämpligt till att beskriva verksamhetens prestation ekonomiskt.

Bolagen använder som en del av sin riskmodell indikatorer som exempelvis soliditet och skuldsättningsgrad för att följa sina balansräkningsrisker. Bolagen har fastställt miniminivåer. Val av indikatorer och miniminivåer är anpassade till respektive verksamhet. Stadshus AB har, i det här skedet och i förekommande fall, angett bolagens miniminivåer i ägardirektiven.

Ägardirektiven ska följa kommunfullmäktiges beslut att avkastningskraven ska fastställas till ”minst samma nivå som genomsnittlig branschnorm.” Olika verksamheters förutsättningar och restriktioner kopplat till att uppnå ekonomiska avkastningskrav kan synliggöras i uppföljning och ges möjlighet att diskuteras i ägardialoger. Uppdrag i ägardirektiv tillsammans med andra riktade uppdrag från kommunfullmäktige kan innebära att avvikelser från avkastningskrav över tid är motiverade.

Av beslutsunderlaget till nytt ägardirektiv för Göteborg & Co framgår att Stadshus AB under våren 2020 avser att återkomma med en process och arbetssätt som ska beskriva hur den löpande uppföljningen och utvärderingen av måluppfyllelsen ska organiseras. Denna process ska bland annat inordnas i processen för framtagande av förutsättningar för budgetarbetet i de politiska partierna och i ägardialogsprocessen.

I förslag till ägardirektiv för moderbolag och direktrapporterande bolag tar Stadshus AB i samverkan med respektive moderbolag fram avkastningskrav.

Moderbolag i koncernen tar fram förslag till ägardirektiv i samverkan med såväl respektive dotterbolag som Stadshus AB. Principer enligt ovanstående ska tillämpas vid utarbetande av förslag till avkastningskrav för dotterbolag i Stadshuskoncernen.

Effektiviseringskrav

Göteborgs Stad har ett antal bolag som av olika skäl i princip ska gå mot ett nollresultat eller mot ett resultat som skapar utrymme för utveckling och (re)investeringar. Det är således inte möjligt eller lämpligt att tillämpa gängse avkastningskrav på dessa bolag utan istället söka olika mått på produktivitet och effektivitet samt jämförelser med liknande verksamheter.

Vid fem olika typer av bolag är gängse avkastningskrav inte relevanta:

1. Verksamheter med fokus på att leverera effektiva tjänster för interna kunder.
2. Verksamheter med särskilda uppdrag, särskild finansiering eller direkttilldelade uppdrag.
3. Verksamheter inom evenemang och kultur med stor offentlig finansiering.
4. Utvecklingsbolag med en stor del offentlig finansiering.
5. Exploaterings- och byggherrebolag.

I förslag till ägardirektiv för dotterbolag som inte kan åsättas avkastningskrav tar Göteborg & Co i samverkan med berört bolag fram produktivitets- och effektivitetskrav.

Styrelsesammansättning

Kommunfullmäktige utser, på förslag av valberedningen, som huvudsaklig ordning partipolitiskt förtroendevalda ledamöter och ersättare. För vissa styrelser utses ledamöter och ersättare utan partipolitisk beteckning. Riktlinjen för ägarstyrning, som verktyg för att stärka och tydliggöra den politiska styrningen av bolagen, fordrar särskild uppmärksamhet i relation till tjänstemannastyrelser så att intentioner vad gäller kommunfullmäktiges ägarstyrning tas omhand.

I några kluster och koncerner utser kommunfullmäktige ledamöter och suppleanter i personunion mellan moder- och dotterbolag. Vid förekomst av personunion mellan moder- och dotterbolag försvåras eller förhindras tillämpningen av regelverket på vissa punkter, exempelvis avseende genomförande av ägardialoger.

Nedan beskrivning av bolagsspecifika ändringar av ägardirektiv inleds med en beskrivning av förhållanden och förutsättningar för ägarstyrning i aktuellt kluster och beskrivning av styrelsesammansättning exkluderar eventuellt förekommande fastighetsägande bolag utan egentlig verksamhet.

Bolagen har att beakta Riktlinjer för ägarstyrning som anger hur nominering av ledamöter utan partipolitisk beteckning ska hanteras.

Tidshorisont

Ägardirektiven är utformade utifrån ett långsiktigt perspektiv med beaktande av bolagens förutsättningar och karaktär, vilket innebär olika tidshorisont för olika bolag.

Aktualitetsprövning och eventuella revideringar av ägardirektiv ska alltid göras i samband med ny mandatperiod. Även med hänsyn till att avkastningskrav och effektiviseringskrav inarbetas i ägardirektiven, samt starkt internt och externt förändringstryck, görs bedömningen att revidering av ägardirektiven sker minst vart tredje-fjärde år.

Allmänt om ägarstyrning inom kluster Turism, Kultur och Evenemang

Samtliga styrelser i bolagen inom Turism, Kultur och Evenemang bemannas av förtroendevalda.

Kommunfullmäktige har tidigare beslutat om specifika ägardirektiv för såväl moderbolag som dotterbolag i klustret. Bolagen förväntas generellt, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning, ta ett självständigt ansvar för verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget samt övriga styrande dokument.

Göteborg & Co genomför årligen ägardialoger med samtliga dotterbolag genom att styrelse möter styrelse.

Ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater

Med utgångspunkt i kommunfullmäktiges uppdrag och inriktningar i Budget 2020 har Göteborg & Co, i samråd med Stadshus AB och Göteborgs Stadsteater, lämnat förslag till reviderat ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater.

Kommunfullmäktige beslutade 2004-03-18 om nu gällande ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater. Vid fullmäktiges sammanträde 2019-12-10 fastställdes bolagets nuvarande bolagsordning för bolaget, vilken därefter antogs vid bolagsstämma 2020-03-06.

Av bolagsordningen framgår att ”Det kommunala ändamålet med bolaget är att genom sina uppsättningar engagera, skapa debatt, roa och mana människor till eftertanke och därigenom utgöra en livskraftig nerv i Göteborgs kulturliv. Bolaget har till föremål för sin verksamhet att driva teaterrörelse. I bolaget ingår Backa Teater vars främsta uppdrag ska vara att bedriva verksamhet inriktad till barn och ungdomar.”

Ovanstående beskrivning av kommunalt ändamål samt övriga texter som preciserar uppdraget för bolaget utgör i sin helhet kapitel 2 i enlighet med beslutad struktur för ägardirektiv. Bolagets specifika uppdrag är till sitt innehåll oförändrat, men uppdaterat och kompletterat i enlighet med krav på effektivisering och tydligare målbild. Av ägardirektivet kap 2 §14 framgår att koncernbidrag till bolaget finansieras av Staden och Västra Götalandsregionen enligt särskilt avtal mellan parterna.

Jämfört med bolagets tidigare ägardirektiv är bolagets övriga ansvar och uppdrag renodlat enligt den nya mallen innehållande gemensamma generella bestämmelser i kapitel 1 och 3 för samtliga ägardirektiv.

Bolagets bedömning

Göteborg & Co bedömer att förslaget till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater har utvecklats i enlighet med uppdrag från kommunfullmäktiges budget 2020 att revidera ägardirektiv så att skrivning om mål- och inriktningsdokument istället ersätts med generell skrivning i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

Genom föreliggande förslag till ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater bedöms kommunfullmäktiges uppdrag från 2019-09-12, att revidera övriga bolags ägardirektiv enligt av kommunfullmäktige beslutad mall, genomfört med avseende på Göteborgs Stadsteater.

Peter Grönberg, VD

Ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

(H2004:39, P 2004-03-18, 14 §)

Bakgrund

Efter en lång debatt tog planerna på en kommunalt ägd teater fastare former under 1910-talet. I januari 1919 registrerades bolaget AB Göteborg Stadsteater. Teaterns verksamhet förlades först till Lorensbergsteatern och senare till Stadsteaterns nuvarande byggnad. Via stiftelsen Göteborgs Stadsteater köpte ett antal Göteborgsfamiljer aktier i bolaget. Stiftelsen ägde dessutom vissa aktier direkt. År 1973 beviljade kammarkollegiet stiftelsen tillstånd att överlåta sina 221 aktier i Göteborgs Stadsteater AB till Göteborgs kommun. Övriga 59 aktier ägdes av ett antal göteborgsfamiljer. Av bolagets 80 000 aktier äger Göteborgs kommun idag 79 941 stycken. Övriga aktieägare är i stort sett okända.

Göteborgs Stadsteater AB (Bolaget) är ett till 99,9 % ägt dotterbolag till Göteborgs Kommunala Förvaltnings AB, som är direkt helägt av Göteborgs stad. Principerna för styrning av Göteborgs Kommunala Förvaltnings AB framgår av dess ägardirektiv (GKH 147/2001).

Principerna för insyn och styrning av de helägda kommunala bolagen i Göteborg har lagts fast i ett kommunfullmäktigebeslut 2001-09-13, § 12 (GKH 105/01) och kompletterats i ett kommunstyrelsebeslut 2003-02-19. Av beslutet framgår rollfördelningen mellan kommunfullmäktige och kommunstyrelsen samt de frågor som bolagen måste underställa dessa organ för beslut. Detta ägardirektiv följer den beslutade rollfördelningen. Bolaget har att följa av dessa organ utfärdade direktiv.

Kommunen har antagit ett flertal policys och styrdokument att gälla för dess nämnder och bolag. Bolaget skall tillse att dessa i tillämpliga delar antas att gälla för bolagets verksamhet genom beslut på bolagsstämma. Bolagets verksamhet regleras också genom lagar och genom bolagsordning.

Detta ägardirektiv skall – för att äga giltighet – antas på bolagsstämma i Bolaget. Kommunfullmäktige kan utfärda kompletterande ägardirektiv i anslutning till budgetbeslut eller i särskild ordning. Även sådant ägardirektiv skall antas på bolagsstämma i Bolaget

Uppdraget

Göteborgs Stadsteater AB skall genom sina uppsättningar engagera, skapa debatt, roa och mana människor till eftertanke och därigenom utgöra en livskraftig nerv i Göteborgs kulturliv. Bolaget skall vara den ledande dramatiska teatern i Västra Götalandsregionen och en betydelsefull aktör inom svensk teater för såväl klassiska som moderna verk. Bolaget skall också ha möjlighet att pröva andra möjliga uttrycksformer. I bolaget ingår Backa Teater vars främsta uppdrag skall vara att bedriva verksamhet riktad till barn och ungdomar. Teatern skall fortsätta sin strävan att vara en av landets ledande barn- och ungdomsteatrar.

Bolaget skall ha ett varierat utbud av uppsättningar och möjliggöra en successiv förnyelse av de konstnärliga uttrycken. Teatern skall rikta sig till en bred publik i Göteborg och inom övriga delar av Västra Götalandsregionen. En medveten prispolitik skall göra det möjligt för många att ta del av teaterns verksamhet.

Bolaget skall fortlöpande samråda med företrädare för Västra Götalands läns landsting i frågor som rör teaterns inriktning och omfattning. Det strategiska arbetet i bolaget skall stå i samklang med lokala, regionala och nationella kulturpolitiska mål.

Bolagets verksamhet skall i huvudsak finansieras genom dels biljettintäkter och dels anslag från regionala och nationella organ. Kapitaltillskott kan erhållas efter särskilt beslut i moderbolaget. Bolaget skall aktivt arbeta för att ta tillvara övriga finansieringsmöjligheter.

Före beslut i verksamheten som är av principiell betydelse eller annars av stor vikt, skall bolaget inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande. De löpande bolagsfrågor som måste underställas kommunstyrelsen framgår av GKH 105/01.

Bolagets verksamhet styrs förutom av ägardirektiv av styrnings- och insynsändet, bolagsordning, anvisningar från kommunstyrelsen såsom anvisningar till delårsbokslut och årsbokslut.

Ägardirektiv för Göteborgs Stadsteater AB

Organisationsnummer 556016–7875

Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning utgör tillsammans med bolagsordning och detta ägardirektiv underlaget för kommunfullmäktiges styrning av bolaget. Genom ägardirektivet anger kommunfullmäktige ändamålet och den långsiktiga viljeriktningen för bolagets verksamhet samt krav och förväntan på bolaget. Direktivet syftar till att skapa förutsättningar för ett effektivt styrelsearbete, en aktiv ägarstyrning och uppsikt över bolaget.

Ägardirektivet är uppdelat i tre kapitel. **Kapitel 1 och 3** är generella och likalydande för alla av Göteborgs Stad helägda bolag. Av **kapitel 2** framgår direktiv som gäller specifikt för Göteborgs Stadsteater AB. För delägda bolag gäller villkoren enligt Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 1 – Inledande bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver förutsättningarna för kommunfullmäktiges samlade styrning av Bolaget.

- § 1 Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa, tillsammans med stadens övriga verksamheter, ska skapa nytta för staden, dess boende, besökare och verksamheter samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Hela staden-nytta och helhetssyn ska genomsyra bolagets verksamhet. Till detta hör att aktivt följa och agera på förändring och utveckling kopplat till uppdraget, i syfte att förbättra verksamhet och arbetsformer.
- § 2 Kommunfullmäktiges samlade styrning av stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges beslut genomförs. Kommunfullmäktiges budget är det överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads bolag som ska genomföras av Bolaget. Implementeringen av kommunfullmäktiges strategiska målsättningar ska följa vedertagna metoder för strategisk planering, genomförande och uppföljning.
- § 3 Stadens bolag ska bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle genom att i sin verksamhet bedriva ett aktivt hållbarhetsarbete. En hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov.
- § 4 Bolaget ska utföra sitt uppdrag utifrån demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och mot alla former av diskriminering. Det ska vara föredöme i jämställdhets- och mångfaldsarbetet, arbeta aktivt för en inkluderande kultur samt ha god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. För Göteborgs Stad som ägare är det av särskild vikt att Bolaget arbetar för en sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor.

Kommunens medlemmar ska behandlas lika om det inte finns sakliga skäl för något annat. Oavsett förutsättningar, bakgrund och var i kommunen man bor, ska människor bli värdigt bemötta och få en god och likvärdig service.

- § 5 Bolaget har ansvar för att samråda med och aktivt söka samverka med andra nämnder och bolagsstyrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra eller när det är nödvändigt för att uppnå helhetssyn i genomförandet av kommunfullmäktiges mål och riktlinjer.

- § 6 Formellt utövar kommunfullmäktige ägarstyrning genom att utse styrelse och lekmannarevisorer samt genom att fastställa bolagsordning och ägardirektiv för det enskilda bolaget.
- § 7 Göteborgs Stadshus AB har kommunfullmäktiges uppdrag att ansvara för den praktiska ägarstyrningen av Göteborgs Stads bolag med utgångspunkt i sitt ägardirektiv, bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget och andra styrande dokument samt beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige.
- § 8 Roll- och ansvarsfördelning mellan de olika nivåerna i Göteborgs Stads bolagsstruktur framgår av Göteborgs Stads riktlinjer för ägarstyrning.

Kapitel 2 – Specifikt för Göteborgs Stadsteater AB

Innehållet i detta kapitel beskriver ändamålet med Göteborgs Stadsteater AB:s verksamhet och kommunfullmäktiges uppdrag till Göteborgs Stadsteater AB (nedan Stadsteatern).

Det kommunala ändamålet

- § 1 Det kommunala ändamålet med bolaget är att genom sina uppsättningar engagera, skapa debatt, roa och mana människor till eftertanke och därigenom utgöra en livskraftig nerv i Göteborgs kulturliv.
- § 2 Bolaget har till föremål för sin verksamhet att driva teaterverksamhet. I bolaget ingår Backa Teater vars främsta uppdrag ska vara att bedriva verksamhet inriktad till barn och ungdomar.

Bolagets uppdrag

- § 3 Stadsteatern ska vara en av de ledande dramatiska teatrarna i Sverige och ska bedriva teaterverksamhet med hög konstnärlig kvalitet för en bred publik.
- § 4 Backa Teater ska ha som mål att bli en av Europas ledande barn- och ungdomsteatrar.
- § 5 Stadsteatern ska ha ett varierat utbud av scenkonst med en repertoar som spänner från klassiskt till moderna och nyskrivna verk och möjliggör en successiv förnyelse av de konstnärliga uttrycken.
- § 6 Teaterhuset vid Götaplatsen ska utvecklas till att bli en självklar mötesplats i centrala Göteborg med god tillgänglighet både vad gäller öppettider och den fysiska tillgängligheten i lokalerna.
- § 7 En medveten prispolitik ska göra det möjligt för många att ta del av teaterns verksamhet.
- § 8 Stadsteatern ska utveckla sina internationella kontakter i samarbeten och i internationella nätverk. Genom turnéer och internationella gästspel stärks Göteborgs position som viktig plattform för den samtida scenkonsten, men stärker också evenemangsstaden Göteborg.
- § 9 Det strategiska arbetet i bolaget skall stå i samklang med lokala, regionala och nationella kulturpolitiska mål.
- § 10 Uppföljning av de konstnärliga målen sker årligen i redovisning av konstnärliga utmärkelser, reception i medier och fackorgan inklusive internationella resmålssystem, efterfrågefrequens för gästspel och hur stor publik som teatrarna nått.

Samverkan

- § 11 Stadsteatern ska samråda med företrädare för Västra Götalandsregionen i frågor som rör teaterns inriktning och omfattning medan staden är ytterst ansvarig för beslut och verksamhetens genomförande.

Bolaget som en del av Stadens organisation

- § 12 Bolaget är dotterbolag i underkoncernen Turism, Kultur och Evenemang med Göteborg & Co AB som moderbolag.
- § 13 Bolaget ska aktivt medverka i den samverkan och samordning som moderbolaget tar initiativ till.

Ekonomi och effektivitet

- § 14 Bolagets verksamhet ska finansieras genom biljettintäkter och övriga intäkter, såsom restaurangnäring och kommersiella evenemang, till minst 10–15% av det totala intäktsbehovet.-
- § 15 I största möjliga utsträckning ska anslag från regionala och nationella organ inhämtas.
- § 16 Kvarstående underskott finansieras via kapitaltillskott/koncernbidrag efter beslut i Kommunfullmäktige. Koncernbidraget finansieras av Staden och Västra Götalandsregionen enligt särskilt avtal.
- § 17 Bolaget ska kontinuerligt använda benchmarking med relevanta aktörer i arbetet med att utveckla verksamhetens effektivitet och produktivitet.
- § 18 Bolaget ska i nära samverkan inom klustret samt med stadens övriga bolag och förvaltningar sträva efter intern effektivitet där samordning och resursdelning är naturliga insatser för att uppnå synergier och effektivitet.

Frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt

- § 19 Ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt ska i god tid lämnas till kommunfullmäktige för ställningstagande. Bolagets styrelse ansvarar för att värdera om ett ärende är av principiell beskaffenhet eller ej. Om tveksamhet uppstår om frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska Göteborg & Co tillfrågas.
- § 20 Bolaget ansvarar för att ge Göteborg & Co möjlighet att yttra sig i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- § 21 Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräknningen är inte uttömmande):
- Ändring av aktiekapitalet
 - Beslut om kapitaltillskott till bolag, som inte i särskild ordning delegerats till kommunstyrelsen eller Stadshus AB
 - Fusion eller likvidering av bolag
 - Förvärv, bildande eller avyttring av bolag oavsett värde
 - Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt

f. Bildandet av stiftelse

g. Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi, oavsett om säljare/köpare är annat bolag i staden eller inte

h. Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde

i. Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar av tillgångar).

Kapitel 3 – Generella bestämmelser

Innehållet i detta kapitel beskriver generella skyldigheter för Göteborgs Stads helägda bolag. Vad som gäller de delägda bolagen beslutas i samråd med övriga delägare.

- § 1 Ändring av bolagsordning beslutas av kommunfullmäktige.
- § 2 Bolaget ska varje år upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- § 3 Samtliga kallelser inklusive dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av Bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt granska Bolaget och dess verksamhet. Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs, om inte informationen omfattas av sekretess. Om informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.
- § 4 Bolaget ansvarar för att rapportera väsentliga händelser i verksamheten till sitt moderbolag och kommunstyrelsen. Bolaget har alltid utöver den löpande rapporteringen ett ansvar att på eget initiativ informera om förändrade förutsättningar eller händelser som kan vara av betydelse för den kommunövergripande uppföljningen och styrningen av verksamheten.
- § 5 Bolaget är skyldigt att tidigt anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter i bolagets verksamhet till stadsrevisionen.
- § 6 Bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela staden perspektiv, med beaktande av krav i kommunallagen och aktiebolagslagen samt annan lag och författning. Bolaget har ett ansvar för att samråda med, och aktivt söka samverka med, andra nämnder och styrelser när de egna besluten och det egna agerandet påverkar andra.
- § 7 Allmänhetens intresse av insyn i stadens bolag tillgodoses genom att offentlighetsprincipen omfattar bolaget.
- § 8 Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och verkställande direktören, ställa frågor.
- § 9 Som en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt, och som grund för kommunstyrelsens beslut, ska bolagsstyrelsen och verkställande direktören i samband med årsrapportens upprättande redovisa och yttra sig om den verksamhet som bolaget har bedrivit under kalenderåret bedöms

ha varit förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna i enlighet med § 3 i bolagsordningen.

- § 10 Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera sitt eget styrelsearbete. Utvärderingen ska minst omfatta:
- a. om styrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter
 - b. om styrelsens arbetsformer fungerar
 - c. om styrelsen är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning.
- Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda dessa. Utvärderingen, dock ej innehållet, ska protokollföras samt skickas till bolagets moderbolag. Stadshus AB svarar för att samla in protokollen samt rapportera vidare till kommunstyrelsen.
- § 11 Bolagsstyrelsen ska varje år utvärdera verkställande direktörens insatser, endast styrelseledamöter och suppleanter närvarar vid utvärderingen.
- § 12 Tvister mellan direkt och indirekt helägda bolag samt mellan nämnd och bolagsstyrelse i helägt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation.

Personuppgifter

- § 13 Bolagsstyrelsen är personuppgiftsansvarig för de behandlingar av personuppgifter som sker i Bolagets verksamhet.

Arbetsgivarfrågor

- § 14 Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads arbetsgivarpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Bolaget ska samråda med Stadshus AB inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Arbetstagarrepresentation i styrelsen

- § 15 Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.
- § 16 Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna som innebär att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden. Om lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av formell styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Giltighet

- § 17 Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet beslutas av kommunfullmäktige och därefter antas på bolagsstämman.